

10 nejvlivnějších právníků

Unikátní anketa Lidových novin

Prezident je vůl, řekl Škutina a šel sedět

LIDOVÉ NOVINY

PONDĚLÍ 25. ČERVNA 2012

NEZÁVISLÝ DENÍK ZALOŽENÝ 1893

CENA 15 Kč (Předplatné 13 Kč*)

Smrt na cestě k moři

8 mrtvých, 43 zraněných. Víkendová havárie českého autobusu na chorvatské dálnici je druhou nejhorší tragédií od nehody u jihočeských Nažidel. Tam v roce 2003 přišlo o život 20 lidí.

FOTO PROFIMEDIA

Byly to hodiny šíleného strachu

MILOŠ ŠENKÝŘ

BRNO Šestašedesátiletá Vlasta Kočková z Kuřimi jela jako každý rok se svými sedmi kamarádkami na dovolenou k moři. Tentokrát vyrazily autobusem, který v sobotu nad ránem havaroval na chorvatské dálnici.

Když se její syn Miroslav o tra-

gické nehodě doslechl z médií, zprvu nevěřil, že by jeho matka mohla žít. „V autobuse seděla ve třetí řadě. Říkal jsem si, že první tři řady neměly šanci přežít,“ vzpomíná na několik hodin strachu.

Pak mu našťastí matka zavolala. Ve svých naprosto zničených zavazadlech překvapivě našla funkční mobil.

„Byly to hodiny šíleného strachu. Měl jsem stažený žaludek. Když zavolala, byla to nesmírná úleva,“ vypráví Miroslav Kočka, který v neděli večer čekal na svoji matku na brněnském letišti.

Vládním speciálem se z Chorvatska do České republiky vrátilo 25 lidí. Paní Vlasta ale mezi své kamarádky nenašla. „Ještě

když nasedala do letadla, nevěděla, co s nimi je,“ řekl Miroslav Kočka.

Vlasta Kočková během nehody utrpěla jen lehké zranění. Dostala se proto v nemocnici na oddělení, kde s ní byli spolecestující s podobným typem zranění.

„Její kamarádky tam ale nebyly. Maminka proto neví, jestli jsou těžce zraněné nebo třeba mrtvé,“ obá-

vá se její syn. V neděli večer bylo jisté jen to, že mezi osmi oběťmi byl řidič autobusu, kterého zřejmě přemohl mikrospánek, a sedmileté dítě. Sedm cestujících zůstává stále v chorvatských nemocnicích. Dvě dívky, třináctiletá dvojčata, se s těžkými zraněními léčí v Záhřebu, pět cestujících zůstalo v nemocnici v Gospiči. **Čtěte TÉMA na straně 2**

Česko se odvrací od uhlí

Zásadní obrat v energetice: skončí neefektivní spalování uhlí • Jde o porážku teplárenské lobby

DAVID TRAMBA

PRAHA Vyrábíme co nejvíc elektřiny spalováním uhlí a štěpením uranu. K tomu nabádaly vládní strategie v posledních desetiletích. Nyní přichází revoluční změna pohledu na energetiku.

Česko nesmí zůstat skanzanem, kde se plýtvá při výrobě i spotřebě elektřiny. Takový je závěr osmičlenné poradní komise, kterou v únoru sestavil ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba. Soubor do-

poručení komise, který mají LN k dispozici, se stane základním kamenem nové energetické koncepce.

Česko by se tak nemělo stát masivním vývozcem elektřiny. Ani nepostaví do roku 2055 až 14 jaderných bloků, jak navrhoval poslední koncept z éry ministra Martina Kouckého. Navíc přestane ve starých teplárnách neefektivně spalovat uhlí. Podíl uhlí na energetických potřebách země by měl do roku 2030 klesnout o polovinu.

Poradní komise, kterou vedli aka-

demik Václav Pačes a předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Dana Drábová, zpracuje úvodní část koncepce, zbytek budou mít na starosti úředníci Kubova ministerstva. „Naším úkolem bylo hlavně prokoptout zažitá schémata v uvažování ministerských úředníků,“ řekla LN Dana Drábová.

Mezi poražené bude patřit teplárenská lobby, která měla dosud na podobu ministerských koncepcí silný vliv. Některé teplárny totiž spálí většinu uhlí při samostatné výrobě

elektřiny, kdy využijí méně než čtvrtinu energie obsažené v palivu.

Ministerstvo průmyslu a obchodu již připravilo a prostřednictvím poslance Františka Sivery (ODS) předá do sněmovny návrh na zavedení poplatku, kterým stát znevýhodní málo účinné spalo-

vání uhlí. Tento krok postihne zejména Energetický a průmyslový holding, vlastněný skupinami PPF, J&T a Danielem Křetínským.

Holding totiž skoupil řadu starých elektráren a tepláren a díky nízké ceně emisních povolenek na výrobu elektřiny vydělával miliardy korun. Nyní, pouhé dva týdny poté, co uhlobaron Pavel Tykač vypověděl smlouvu o dodávce uhlí do opatovické elektrárny, se tak holding dočká další čáry přes rozpočet.

Pokračování na straně 14

Sloupek LN

Ministr nestíhá

MARTIN WEISS

Lze si představit policejní stát – tedy stát, v němž má policie v rukou veškerou nebo aspoň rozhodující moc? Určitě, i když v praxi se častěji této role chopí armáda než policie. Jedno je jisté – takový stav nebo náběh k němu, jak tvrdí ministr Kalousek, u nás není. Problémy naší demokracie jsou jiné.

Lze si představit, že by pouhé veřejné vyjádření názoru představovalo nátlak na policii? Možná je tato hrozba přeceňována, orgány mají prostě konat a nechávat ostatní, ať se vymluví. Horší jsou tlaky, o kterých se nedozvíme. Pokud však něco jako nepatřičný slovní nátlak existuje, pak si lze stěží představit markantnější příklad než to, co předvádí Miroslav Kalousek, když jde o Vlastu Parkanovou. Právnícké posudky jsou zajímavé. Když se státní zástupce domníval, že u privatizace Mostecké uhelné není co stíhat, Kalousek si objednal posudek tvrdící, že je. Když se policie domnívá, že Parkanovou má stíhat, Kalousek si zase objedná posudek který tvrdí, že nemá. Ale o vině tu rozhodují soudy, ne ministři.

Přitom čím víc bude Kalousek křičet, tím víc se bude o casách psát. Ztratil ministr pud sebezáchovy?

SPECIÁL esprit 150 NEJLEPŠÍCH FILMŮ
OČIMA FORMANA, MENZELA, DYKA, GEISLEROVÉ, TŘÍSKY...

150 nejlepších filmů
Vojtěch Dyk **Budu prezidentem**

JIŽ ZÍTRA V PRODEJI 164 STRAN
NEBO DNES PŘES SMS (VIZ STR. 22)

LIDOVÉ NOVINY
ROČNÍK XXV - ČÍSLO 148

lidovky.cz
Zpravodajský server Lidových novin

NAVŠTIVTE NÁŠ ZPRAVODAJSKÝ
SERVER WWW.LIDOVKY.CZ

CENY V ZAHRANIČÍ
Německo, Rakousko 1,70 € | Slovensko 0,90 €

PŘEDPLATNÉ 225 555 533
*průměrná cena za jeden výtisk

Summit o Řecku bez klíčových Řeků

Na jednání vrcholných představitelů EU nepřijede řecký premiér ani ministr financí, oba mají zdravotní problémy

ONDŘEJ LINC

PRAHA Evropská politika se chystá na čtvrteční summit EU, jehož výsledek bude opět zásadnější než u předchozích jednání. Nejdůležitější hráči se ale stále nemohou shodnout na jednoznačném řešení a na nervozitu přidávají i nečekané problémy.

V Bruselu bude například citelně oslabená řecká delegace. Premiér Antonis Samaras v sobotu podstoupil operaci oční sítnice a má od lékařů zakázáno létat. Nový ministr financí Vasilis Rapanos zas skončil v pátek v nemocnici poté, co se mu udělalo nevolno, ohrožena je tak i jeho účast. Zatím tak stále nesložil ministerskou přísahu a na summit zamířil jeho předchůdce Jorge Zannias.

Řeky přitom na summitu čeká nesmírně složitý diplomatický úkol – vyjednání zmírnění podmínek záchranného balíku.

Po lídrech eurozóny chtějí souhlas s daňovými škrti, dodatečnými dávkami pro chudé a nezaměstnané, se zastavením propouštění státních zaměstnanců a s dalšími dvěma roky na snížení deficitu.

To vše v situaci, kdy například německý ministr financí Wolfgang Schäuble v rozhovoru pro nedělník

Bild am Sonntag vzkázal, že by Řekové měli co nejrychleji zavádět dříve dohodnutá opatření místo toho, „aby se ptali, co mohou pro zemi udělat ostatní“.

Kvůli indispozici Samarase a Zannia se také podle řecké státní televize NET odloží další návštěva inspektorů z EU a Mezinárodního měnového fondu, kteří rozhodují, zda země dostane další část finanční pomoci.

Delegace tak do země přijede až na začátku července. Chybějící důležité rozhodnutí určitě ztíží vyjednávání Řeků, a pokud dojde k dalším prodlevám, může vyvolat tlak i na státní pokladnu.

Dále se komplikuje spuštění evropského stálého záchranného fondu ESM, který má nahradit současný fond EFSF, z něhož byly dosud poskytnuty půjčky Řecku, Irsku a Portugalsku.

Německá kancléřka Angela Merkelová sice dokázala přesvědčit opozici, a parlament tak v pátek fond pravděpodobně posvětil, do hry ale vstoupil Ústavní soud.

Ten požádal prezidenta Joachima Gaucka, aby s podpisem zákona počkal alespoň tři týdny, a dal tak soudcům čas posoudit, zda není ESM v rozporu s německou ústavou.

Nemůže létat. Nový řecký premiér Antonis Samaras v sobotu podstoupil operaci oční sítnice. Lékaři mu zakázali létat, a proto se neúčastní summitu EU. Řecko na něm chce požádat o zmírnění úsporných opatření. FOTO REUTERS

Gauck soudu podle očekávání vyhoví. A tak je již nyní zřejmé, že fond ESM, který měl začít fungovat 1. července, bude k dispozici mnohem později. Přitom právě ESM měl hrát hlavní roli při rekapitalizaci španělských bank.

Průběh summitu dále ovlivní skutečnost, že Německo stále odmítá přijmout společné ručení ať už za banky, či státní dluhopisy. Podle výroků z poslední doby se nicméně zdá, že jediné bankovní unie má dostatek příznivců a zároveň může zavést nad nimi větší dohled.

Naposledy k „přetnutí bludného kruhu“ zadlužování vyzvala Banka pro mezinárodní platby (BIS), takzvaná banka pro centrální banky. Podle BIS musí vlády očistit finanční instituce od špatných úvěrů a zavést nad nimi větší dohled.

Evropská politika se na druhou stranu i přes rozepře v poslední době odhodlala k větší akci. Například Evropská centrální banka, která podle názoru mnoha komentátorů svým přístupem drží eurozónu nad vodou, zmírnila bankovní pravidla.

Banky nově mohou jako zástavu k půjčce od ECB použít i cenné papíry kryté hypotékami. To významně pomůže zejména španělským bankám.

DIÁŘ INVESTORA

Jak moc korumpuje?

Po nějaké době opět zabrousíme na pole behaviorální ekonomie. Dneska se podíváme na to, zda nás moc korumpuje. Všichni jsme už asi slyšeli, že absolutní moc absolutně korumpuje. Takže jak moc jsme ovlivnitelní pocitem moci? Kolik moci musíme mít, abychom změnili své chování?

Před pár lety se v Berkeley uskutečnil experiment. Během něj byli studenti rozděleni do tříčlenných týmů, přičemž jeden člen byl náhodně zvolen za vedoucího. Každý tým dostal k řešení komplikovaný morální problém typu, co dělat s podváděním mezi studenty nebo jak regulovat pití alkoholu na univerzitě.

Přesně po třiceti minutách byl tým vyrušen. Experimentátor vešel do místnosti s talířem se čtyřmi koláčky. Tým byl tříčlenný, a koláčky byly čtyři. Každý člen týmu sám od sebe snědl jeden koláček. Jeden zůstal na talíři. Možná byste očekávali, že nastane takové to trapné váhání a vyjednávání, kdo si ten poslední koláček vezme.

Nenastalo. V naprosté většině týmů po tomto posledním koláčku sáhl vedoucí a snědl jej. Nejenže jej snědl, ale on si jej doslova vychnutal, s pomlaskáváním a drobkou všude kolem. Tento vedoucí neměl žádný speciální úkol. Neměl žádnou speciální vlastnost. Byl vybrán naprosto náhodně jen půl hodiny předtím. Jeho status byl ovlivněn jen a jen šťastím, náhodou. A přesto to v něm nechalo vyrůst přesvědčení, že si tento koláček navíc zaslouží.

Tento výzkum ukazuje, že absolutní moc není podmínkou nutnou pro to, abychom začali měnit své morální hodnoty a chování. Ukazuje se, že už malá moc vede k tomu, že se staráme méně o ostatní kolem, a zhoršuje naše morální chování.

DAVID NAVRÁTIL
hlavní ekonom
Česká spořitelna

Průměrná útrata Čechů na internetu opět roste

PRAHA Průměrná útrata Čechů v internetových obchodech letos po loňském výrazném poklesu mírně vzrostla o zhruba 200 korun na 9280 korun. Odhaduje to Asociace pro elektronickou komerci (APEK), podle které ale na internetu nakupuje stále více lidí a celkový obrat tuzemských internetových obchodů od roku 2001 nepřetržitě roste. Loni se tržby e-shopů zvýšily o čtyři miliardy na rekordních 37 miliard korun.

V loňském roce se průměrná roční útrata Čechů na internetu snížila z 11 655 korun v roce 2010 na 9102 korun. „Propadl byl způsobem tím, že nakupující již na internetu nenakupují převážně nejdražší elektroniku, ale objednávají stále více levnější zboží, jako je oblečení, drobné elektro či knihy. Na druhou stranu se zvýšil počet nakupujících, takže výše celkových internetových obrátů nadále stoupá,“ řekl výkonný ředitel APEK Jan Vetyška.

Z letošního průzkumu APEK vyplynulo, že Češi v internetových obchodech nyní nakupují hlavně počítače, oblečení, boty, slevové

kupony, mobilní telefony a vstupenky. Zkušenost s nákupem online již udělalo 95 procent českých uživatelů internetu. Muži utrácejí na internetu celoročně vyšší částky než ženy. Zhruba čtvrtina žen a 16 procent mužů na internetu ročně utratí částku od 1001 korun do 3000 korun. Naopak částku mezi deseti a dvaceti tisíci korun utratí více levnější zboží, jako je oblečení, drobné elektro či knihy. Na druhou stranu se zvýšil počet nakupujících, takže výše celkových internetových obrátů nadále stoupá,“ řekl výkonný ředitel APEK Jan Vetyška.

Nejvíce peněz v e-shopech nechávají vysokoškolsky vzdělaní lidé ve věku 25 až 34 let, kteří bydlí ve městech s více než sto tisíci obyvateli. Internetové nakupování mají v oblíbené hlavně obyvatelé Prahy a Středočeského kraje. Naopak nej-

méně na internetu nakupují lidé se základním vzděláním, jejichž věk se pohybuje v rozpětí od 15 do 24 let a pocházejí ze středně velkých měst. Méně oblíbené je nakupování v e-shopech především v moravských regionech.

V České republice nyní funguje přibližně 21 tisíc internetových obchodů a každý měsíc několik stovek nových přibývá. Velmi důležitým impulzem pro internetové obchodnictví byla nedávná ekonomická krize. Kvůli jejím dopadům, ať faktickým, či psychologickým, se několikanásobně rozrostla nejen řada nakupujících, kteří hledají na internetu levnější zboží, ale i těch, kteří se zkusí prodejem přes internet žít.

Největším internetovým obchodem z hlediska obrátu je Alza.cz, který loni zvýšil tržby o dvaadvacet procent na 6,8 miliardy korun. Firma v roce 2011 vyřídila přes dva a čtvrt milionu objednávek.

Následuje internetová nákupní galerie Mall.cz s obrátem čtyři miliardy korun a e-shop Kasa.cz, jehož obrat činil 2,5 miliardy korun. čtk

Rozpočet letos dodržíme, tvrdí Kalousek

PRAHA Státní rozpočet by na konci roku neměl překročit schválený deficit 105 miliard korun. V České televizi to včera řekl ministr financí Miroslav Kalousek. Schodek státního rozpočtu ke konci května stoupl na 79 miliard korun z dubnových téměř 45 miliard.

„Pokud nedojde k výraznému zhoršení v Evropě, nemám důvod se domnívat, že bychom nesplnili parametry státního rozpočtu a veřejných rozpočtů za letošní rok,“ uvedl Kalousek. Velký schodek v květnu je podle něj způsoben propadem příjmů rozpočtu. Ty by oproti původnímu plánu měly klesnout o 29 miliard Kč. Tento pokles chce však vláda kompenzovat 30miliardovými úsporami na straně výdajů.

Konečný schodek by ale mohla ohrozit dvě rizika. „To jedno je, že nikdo z nás neví, co se zitra stane v eurozóně se Španělskem a podobně,“ řekl ministr. Za druhé možné riziko Kalousek označil pozastavené proplácení dotací z evropských fondů. Pokud Evropská komise neobnoví proplácení, může Česko přijít asi o 22 miliard korun. čtk

inzerce

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
ve spolupráci s Agenturou pro podporu podnikání a investic CzechInvest vyhláše

Výzvu k předkládání žádostí o finanční podporu
v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost - globálního grantu EDUCA (oblast podpory I.1. Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti podniků)

Žádosti je možno podávat: od 3. 9. 2012 do 14. 11. 2012 (12.00 hodin)

Podpora ve výši 1 000 000 Kč – 8 000 000 Kč je poskytována až do výše 100 % způsobilých výdajů projektu. Úplný text výzvy a další dokumenty jsou uvedeny na internetových stránkách: www.czechinvest.org, www.mpo.cz a www.esfcr.cz.

Další informace je možno získat na: <https://forum.esfcr.cz/>

Řídícím orgánem Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR.

VÝZVA K PODÁNÍ NABÍDEK
Společnost Starorolský porcelán Moritz Zdekauer, a.s.,
se sídlem: Karlovy Vary, Stará Role, Závodu míru 891, PSČ: 360 17, IČO: 46886419

činí, po předchozím souhlasu věřitelského výboru, výzvu k podání nabídek na koupi souboru movitých věcí z majetku společnosti, jejichž seznam bude zájemcům poskytnut na požádání v sídle společnosti, a k prodeji ochranné známky zapsané u ÚPV pod číslem 177430 (platnost do 6. 3. 2022).

Nabídky uplatněte písemně na adrese: Starorolský porcelán Moritz Zdekauer, a.s., Karlovy Vary - Stará Role, Závodu míru 891, PSČ: 360 17, nejpozději do 30. 6. 2012.

Podmínky prodeje: prodej nejvyšší nabídky; kumulativní prodej souboru movitých věcí s ochr. známkou, povinnost vybraného zájemce uzavřít se spol. Starorolský porcelán Moritz Zdekauer, a.s. smlouvu, na jejímž základě spol. Starorolský porcelán Moritz Zdekauer, a.s., bude oprávněna užívat předmětnou OZ na dobu neurčitou a bezplatně. Společnost Starorolský porcelán Moritz Zdekauer, a.s., si vyhrazuje právo tuto nabídku kdykoliv zrušit a právo na případné odmítnutí všech obdržených nabídek. Zájemce je povinen do 30. 6. 2012 složit kauci ve výši 100.000,- Kč na účet společnosti vedený u Komerční banky, a.s., číslo účtu: 18709341/0100.

Vyhodnocení nabídek do 7. 7. 2012 Uzavření kupní smlouvy s konkrétním zájemcem podléhá souhlasu věřitelského výboru spol. Starorolský porcelán Moritz Zdekauer, a.s. V případě, že vybraný zájemce neuzavře kupní smlouvu do 15 dnů ode dne obdržení písemné výzvy spol. Starorolský porcelán Moritz Zdekauer, a.s., propadá složená kauce 100.000,- Kč do majetkové podstaty spol. Starorolský porcelán Moritz Zdekauer, a.s. Zúčastněným zájemcům bude zaslán výsledek do 5 dnů po vyhodnocení nabídek.

Česko se odvrací od uhlí, teplárenská lobby prohrála

Dokončení ze strany 1

Druhým postiženým budou velcí investoři do obnovitelných zdrojů. Komise totiž radí přestat s masivním zvyšováním zelené energie. Dopady do cen pro podniky i domácnosti už totiž přestávají být únosné.

Spokojený může být naopak ČEZ. Poradní komise podpořila dostavbu třetího a čtvrtého bloku Jaderne elektrárny Temelín.

Česká energetika je dnes založena hlavně na uhlí, které nyní pokrývá energetické potřeby země z více než 40 procent. Podle počtů členů poradní komise a jednatele poradenské firmy ENA Vladimíra Štěpána by jeho podíl měl do roku 2030 klesnout na polovinu, mírně se sníží podíl ropy. Posílí naopak role jaderne energie, zemního plynu i obnovitelných zdrojů.

Co možná nejvyšší energetickou bezpečnost Česka má pojistit právě pestré zastoupení různých zdrojů. Jedná se tak o naprostý protiklad návrhu, který na ministerstvu průmys-

lu a obchodu zbyl loni v listopadu po rezignaci Martina Kocourka. Tato nikdy neschválená koncepce navrhovala vyrábět až 80 procent elektřiny v jaderných reaktorech.

Stát by měl pokračovat v diverzifikaci dodavatelů zemí. „Potřebujeme do Česka dostat levný plyn,“ říká Vladimír Štěpán. Vzrostl by tím tlak na současné ruské a norské dodavatele, kteří trvají na cenové vazbě plynu na ropu.

Ideálním řešením je výstavba plynovodu sever-jih, díky kterému by Česko získalo přístup k plynu z polského přístavu Svinouští. Tamní terminál pro dovoz zkapalněného plynu z arabského Kataru má zahájit provoz za dva roky.

Členové poradní komise nesdílejí nadšení ekologů k redukci emisí oxidu uhličitého. „Důležitější je snížit emise prachu, který nejvíce škodí lidskému zdraví,“ dodává Štěpán.

Poradní komise pod vedením Dany Drábové a Václava Pačese svá doporučení vládě oficiálně představí tento pátek.

Příjem inzerce

Karla Engliš 519/11, 150 00 Praha 5, tel.: 22506 3428, fax: 22506 3416, e-mail: inzerce@lidovky.cz

LIDOVÉ NOVINY